

RANKING POLSKICH MIAST ZRÓWNOWAŻONYCH ARCADIS

Magdalena Polus, Starszy Specjalista ds. Środowiska w Arcadis

Zrównoważony rozwój

Zrównoważony rozwój ma na celu zaspokajanie potrzeb obecnego pokolenia w taki sposób, aby nie uniemożliwić zaspokojenia swoich potrzeb przyszłym pokoleniom. Opiera się on na kompleksowym podejściu łączącym kwestie gospodarcze, społeczne i środowiskowe w sposób, który zapewnia ich wzajemne wzmacnianie się.

Agenda 2030 na rzecz Zrównoważonego

Rozwoju

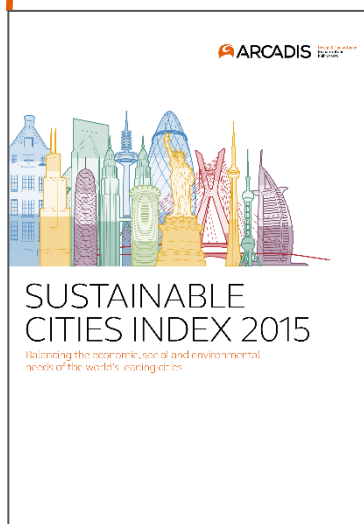
Cel: Uczynienie miast i osiedli ludzkich bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu”.

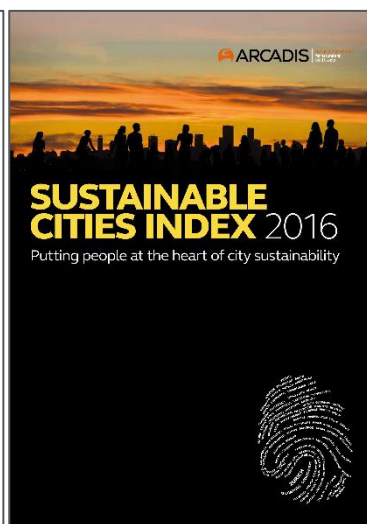
Globalne raporty Arcadis

5 GLOBALNYCH EDYCJI

SUSTAINABLE CITIES INDEX

2015

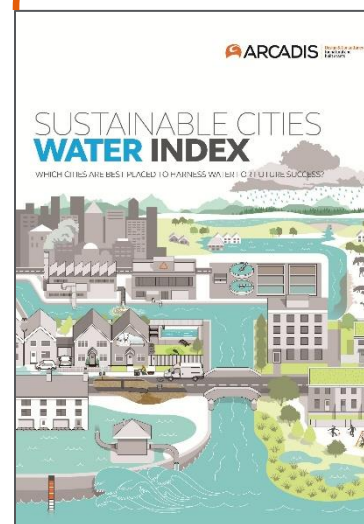

2016

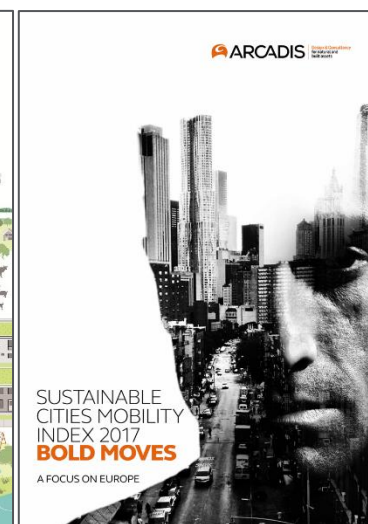

2018

SUSTAINABLE CITIES: WATER & MOBILITY INDEX

2016

2017

Polskie raporty Arcadis

RANKING POLSKICH MIAST ZRÓWNOWAŻONYCH

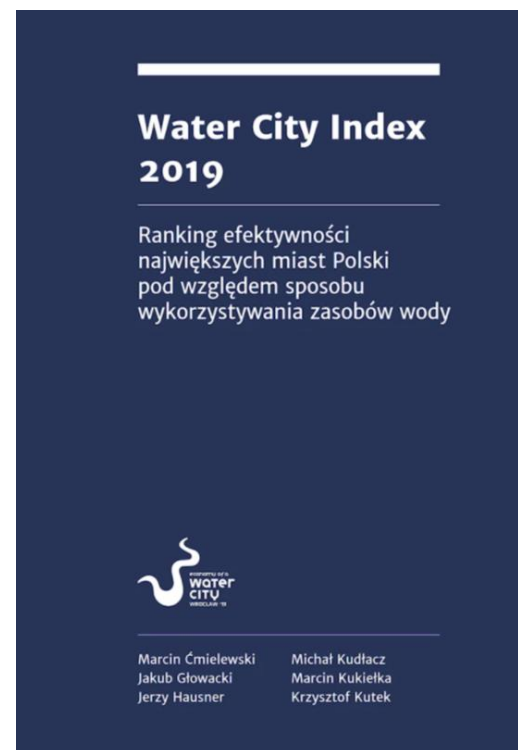

2018

2021

WATER CITY INDEX

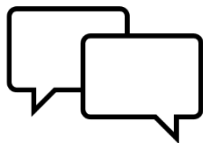

2019

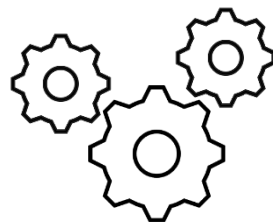

2020

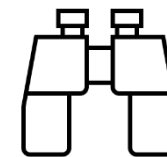
Dlaczego Arcadis opracowuje Rankingi Miast?

Prowadzenie dyskusji między urzędnikami miejskimi, mieszkańcami i innymi stronami zaangażowanymi w rozwój miast na temat potrzeby zrównoważenia potrzeb społeczeństwa, środowiska i gospodarki.

Dostarczenie użytecznego narzędzia do porównywania wyników miast w 3 obszarach zrównoważonego rozwoju.

Platforma do wymiany doświadczeń i podstawa do kreowania lub poprawy wizerunku.

Sustainable Cities Index 2018

100 miast na całym świecie

Trzy obszary
zrównoważonego rozwoju:

- społeczeństwo
- środowisko
- gospodarka

Sustainable Cities Index (2018)

(Warszawa jako jedyne polskie miasto ujęte w Rankingu globalnym została sklasyfikowana na 54. pozycji)

Europe
Asia
North America
Latin America
Africa

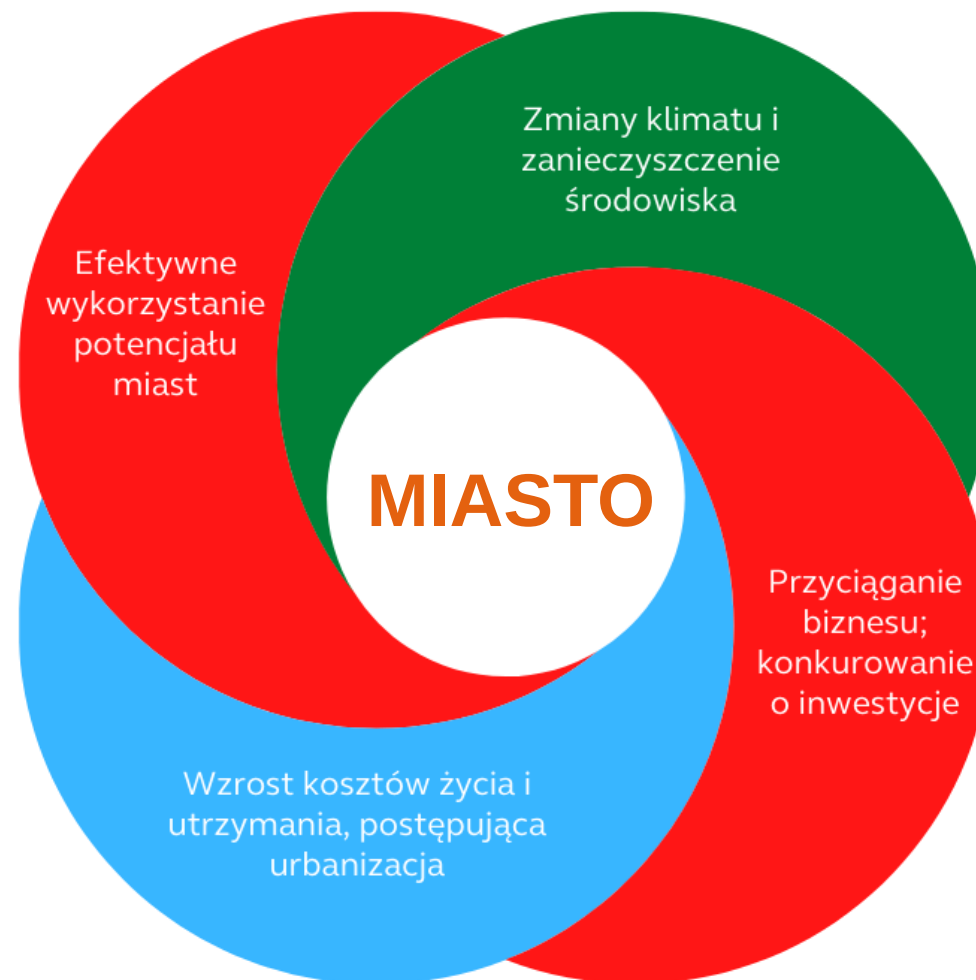
1	London	11	Copenhagen	21	Madrid	81	Buenos Aires	91	Bengaluru
2	Stockholm	12	Amsterdam	22	Boston	82	Istanbul	92	Johannesburg
3	Edinburgh	13	Seoul	23	Prague	83	Tianjin	93	Mumbai
4	Singapore	14	New York	24	Taipei	84	Rio de Janeiro	94	Jakarta
5	Vienna	15	Paris	25	Ottawa	85	Lima	95	Manila
6	Zurich	16	San Francisco	76	Shanghai	86	Salvador	96	Nairobi
7	Munich	17	Hamburg	77	Santiago	87	Wuhan	97	Cape Town
8	Oslo	18	Berlin	78	Sao Paulo	88	Chennai	98	Hanoi
9	Hong Kong	19	Seattle	79	Mexico City	89	New Delhi	99	Cairo
10	Frankfurt	20	Dublin	80	Bangkok	90	Chengdu	100	Kolkata

Zrównoważony rozwój miast.

Jedno z najważniejszych wyzwań współczesnego świata

60% ludności Polski mieszka w miastach

75% Polaków bezpośrednio i na co dzień dotyczą kwestie miejskie

Ranking Polskich Miast Zrównoważonych 2021

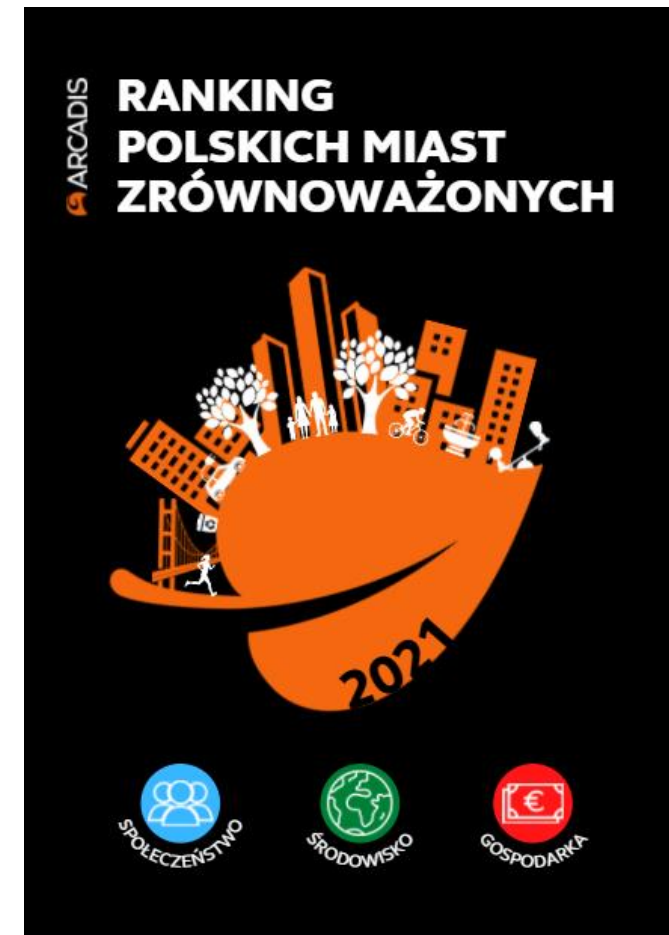
50 największych miast w Polsce

45 wskaźników, przyporządkowanych do

19 dziedzin, podzielonych na

3 obszary zrównoważonego rozwoju

Opracowany przez ekspertów Arcadis we współpracy z naukowcami z Uniwersytetu Zielonogórskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

50

największych miast w Polsce

MIASTA WOJ. ŚLĄSKIEGO

• BIELSKO-BIAŁA	• JAWORZNO
• KATOWICE	• RUDA ŚLĄSKA
• TYCHY	• CHORZÓW
• GLIWICE	• RYBNIK
• JASTRZĘBIE-ZDRÓJ	• MYSŁOWICE
• ZABRZE SOSNOWIEC	• DĄBROWA GÓRNICZA
• CZĘSTOCHOWA	• BYTOM

Metodyka

Społeczeństwo

1. Demografia
2. Zdrowie
3. Edukacja
4. Kultura
5. Ubóstwo i warunki życia
6. Bezpieczeństwo
7. Udział społeczeństwa w kreowaniu miasta

Społeczeństwo

1. Demografia
2. Zdrowie
3. Edukacja
4. Kultura
5. Ubóstwo i warunki życia
6. Bezpieczeństwo
7. Udział społeczeństwa w kreowaniu miasta

Przyrost naturalny na 1000 ludności

Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym

Gęstość zaludnienia

Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych

Przychodnie na 10 tys. mieszkańców

Liczba miejsc w żłobkach na 1000 mieszkańców

Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego

Zdawalność egzaminów maturalnych

Studenci szkół wyższych na 1000 mieszkańców

Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności

Udział wydatków miasta na kulturę i dziedzictwo w budżecie ogółem (%)

Liczba ludności na 1 miejsce w kinach stałych

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (podmioty gospodarcze powyżej 9 osób)

Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (%)

Przestępstwa stwierdzone ogółem na 1000 mieszkańców

Liczba zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców

Warszawa
Poznań
Opole

ZWYCIĘZCA OBSZAR SPOŁECZEŃSTWO

ARCADIS
RANKING
POLSKICH MIAST
ZRÓWNOWAŻONYCH 2021

Społeczeństwo

1 miejsce

Warszawa

2 miejsce

Kraków

3 miejsce

Poznań

Najwyższe lokaty w obszarze rozwoju społecznego osiągnęły **największe pod względem liczby ludności miasta w kraju** (Warszawa, Kraków, Wrocław, Poznań, Rzeszów, Lublin).

Większość miast z pierwszej 10-tki ma **dodatni przyrost naturalny**.

Większość miast z pierwszej 10-tki to **ważne w kraju ośrodki akademickie**.

Miasta z „czołówki” cechuje stosunkowo **niski udział osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej**.

Duża aktywność społeczna (liczba zarejestrowanych fundacji w przeliczeniu na liczbę mieszkańców).

Środowisko

8. Zmiany klimatu

9. Powietrze

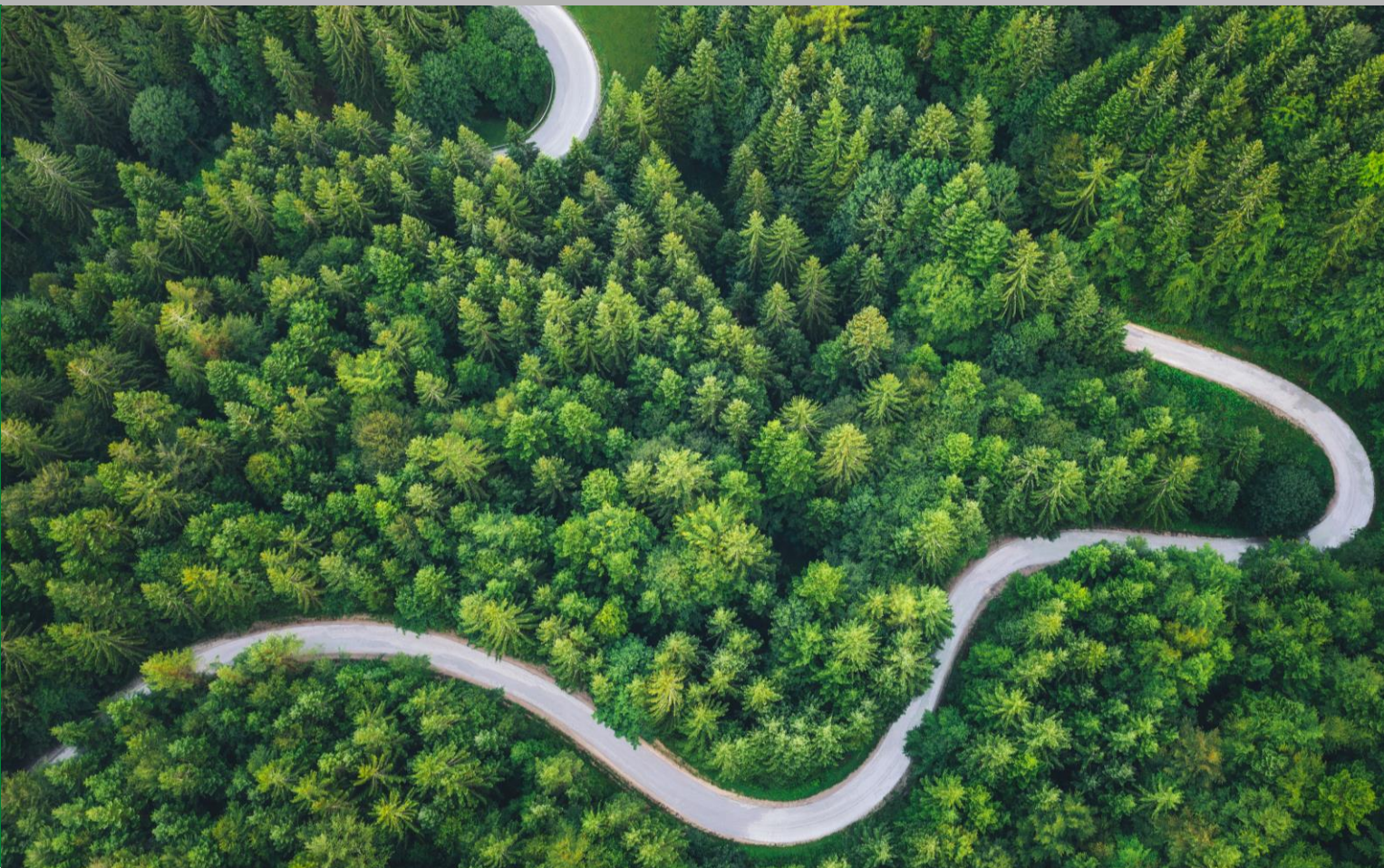
10. Bioróżnorodność

11. Użytkowanie gruntów

12. Gospodarka odpadami

13. Urządzenia sieciowe

14. Zużycie zasobów

8. Zmiany klimatu

9. Powietrze

10. Bioróżnorodność

11. Użytkowanie gruntów

12. Gospodarka odpadami

13. Urządzenia sieciowe

14. Zużycie zasobów

Emisja dwutlenku węgla z zakładów szczególnie uciążliwych na 1 km² powierzchni (t/rok/km²)

Jakość powietrza w mieście, określona w oparciu o wartości stężeń średniorocznych wybranych gazów i pyłów w granicach administracyjnych miasta

Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem (w %)

Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem (%)

Wskaźnik lesistości – udział powierzchni lasów w ogólnej powierzchni miasta (%)

Ilość zmieszanych odpadów komunalnych z gospodarstw domowych zebranych w ciągu roku mieszkańca (kg)

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem (%)

Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w % ludności ogółem (%)

Długość sieci gazowej na 1 km² powierzchni miasta

Zużycie wody na 1 mieszkańca (m³)

Zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca (kWh)

Kielce
Elbląg
Rybnik

ZWYCIĘZCA OBSZAR ŚRODOWISKO

ARCADIS
**RANKING
POLSKICH MIAST
ZRÓWNOWAŻONYCH 2021**

1 miejsce

Koszalin

2 miejsce

Grudziądz, Gdynia

4 miejsce

Zielona Góra

W pierwszej 10-tce dominują miasta z dobrą jakością **powietrza**, dużym udziałem **terenów zieleni** w strukturze miasta, wysokim stopniem **dostępności do kanalizacji, oczyszczalni ścieków oraz sieci gazowej**.

Niższe pozycje w obszarze Środowiska uzyskały miasta będące **dużymi ośrodkami akademickimi** (Warszawa 42. miejsce, Kraków 50. miejsce, Wrocław 41. miejsce oraz Poznań 36. miejsce).

Miasta, które osiągnęły **słabszy wynik** w obszarze Środowiska to miasta, w których **przemysł stanowi ważny obszar rozwoju gospodarczego** (Opole, Rybnik, Jaworzno, Chorzów).

Gospodarka

- 15. Rozwój gospodarczy i zatrudnienie
- 16. Finanse publiczne i planowanie przestrzenne
- 17. Transport
- 18. Turystyka
- 19. Dostęp do rynku pracy

Gospodarka

15. Rozwój gospodarczy i zatrudnienie

16. Finanse publiczne i planowanie przestrzenne

17. Transport

18. Turystyka

19. Dostęp do rynku pracy

Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane w REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym

Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca w wieku produkcyjnym

Kwota budżetu partycypacyjnego przypadająca na jednego mieszkańca (zł)

ym

Katowice
Łódź
Gorzów Wlk.

Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

Udział wydatków inwestycyjnych gmin i powiatów w wydatkach ogółem (%)

Wydatki na obsługę długu publicznego na 1000 zł dochodów ogółem (zł)

Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca (zł)

Długość twardych dróg publicznych lokalnych na 100 km²

Udział wydatków na drogi publiczne w wydatkach ogółem (%)

Cena biletu miesięcznego (sieciowego) na wszystkie linie w obrębie miasta (zł)

Długość ścieżek rowerowych na 10 tys. km²

Turyści korzystający z noclegów na 1000 ludności

Stopa bezrobocia rejestrowanego

Udział długotrwale bezrobotnych (dłużej niż 1 rok) w bezrobotnych zarejestrowanych ogółem

Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych na 1000 bezrobotnych niepełnosprawnych

Udział absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych (dotychczas niepracujących) wśród bezrobotnych zarejestrowanych

ZWYCIĘZCA OBSZAR GOSPODARKA

WARSZAWA

ARCADIS
**RANKING
POLSKICH MIAST
ZRÓWNOWAŻONYCH 2021**

Gospodarka

1 miejsce
Warszawa
2 miejsce
Gdańsk
3 miejsce
Wrocław

Pierwsza dziesiątka - głównie największe (pod względem liczby ludności) miasta w kraju oraz jednocześnie stolicy większości województw. O wynikach w dużej mierze decydowały: **dobry stan miejskiej infrastruktury i dostępność usług, rozwinięty rynek mieszkaniowy, zaplecze naukowe.**

Słabsze wyniki osiągnęły miasta, których rozwój opierał się w przeszłości głównie na górnictwie (Bytom 50. miejsce, Mysłowice 49. miejsce, Jastrzębie-Zdrój 44. miejsce, Ruda Śląska 41. miejsce, Sosnowiec 40. miejsce).

Słabsze wyniki można zauważyć w przypadku większości miast, które wskutek reformy administracyjnej utraciły funkcję stolic województw.

Miasta zajmujące czołowe pozycje w obszarze Gospodarki w wielu przypadkach osiągają również bardzo dobre wyniki w obszarze Społeczeństwa. Dotyczy to przede wszystkim Warszawy, Krakowa, Poznania, Rzeszowa, a także Wrocławia.

ZWYCIĘZCY KLASYFIKACJI OGÓLNEJ

ARCADIS
**RANKING
POLSKICH MIAST
ZRÓWNOWAŻONYCH 2021**

Klasyfikacja ogólna - wyniki

- Warszawa zajęła 1 miejsce w klasyfikacji ogólnej. Zajęła pierwsze miejsce w obszarze Społeczeństwa i Gospodarki. W obszarze Środowiska stolica osiągnęła znacznie słabszą lokatę (42. miejsce).
- Toruń 2 miejsce (Społeczeństwo 12 miejsce, Gospodarka 7 miejsce, Środowisko 11 miejsce).
- Zielona Góra 3 miejsce (Społeczeństwo 9 miejsce, Gospodarka 24 miejsce, Środowisko 4 miejsce).
- Wysokie lokaty w klasyfikacji ogólnej zajmują miasta zlokalizowane we wschodniej części kraju: Rzeszów (4. miejsce), Lublin (10. miejsce) i Białystok (11. miejsce).
- Stosunkowo wysokie lokaty w klasyfikacji ogólnej przypadły także mniejszym pod względem liczby ludności miastom Polski: Suwałki (14. miejsce), Siedlce (17. miejsce) i Jelenia Góra (18. miejsce).
- W środku uporządkowania znajdują się zarówno stolice obecnych województw takie jak: Opole, Kielce i Szczecin, ale także grupa miast wojewódzkich sprzed reformy administracyjnej, m.in. Piotrków Trybunalski, Konin, Kalisz, Słupsk, Suwałki.
- Województwo śląskie, reprezentowane przez 15 miast, stanowi najliczniejszy region w Rankingu. Pozycję liderów w województwie zajmują Bielsko-Biała (6. miejsce) i Katowice (13. miejsce).

Wyzwania dla miast na drodze w kierunku zrównoważonego rozwoju

ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA

- Kraków – działania mające na celu wyeliminowanie spalania paliw stałych dla potrzeb ogrzewania budynków
- Warszawa - system informowania mieszkańców miasta o stanie jakości powietrza; wprowadzanie zieleni w przestrzeniach miejskich

ZMIANY KLIMATU WYZWANIEM

- Miejskie Plany Adaptacji do zmian klimatu, COP 24, Strategia „Europejski Zielony Ład”, Agenda Miejska, neutralność klimatyczna (Kraków, Warszawa, Wrocław)

RACJONALNE I EFEKTYWNE WYKORZYSTYWANIE ZASOBÓW

- Bydgoszcz - rozwój błękitno-zielonej infrastruktury
- Wrocław – system informatyczny Smartflow pozwalający śledzić proces dystrybucji wody w sieci wodociągowej i wykrywać niewidoczne, podziemne wycieki
- Częstochowa – instalacja fotowoltaiczna w budynku Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego, która dostarcza energię niezbędną do przygotowywania ciepłej wody użytkowej na potrzeby obiektu

STARZENIE SIĘ SPOŁECZEŃSTWA A POTRZEBY SENIORÓW

- Standardy dostępności przestrzeni miejskich w Gdyni, Łodzi, Wrocławiu, Warszawie i Poznaniu
- Poprawa jakości świadczonych usług w zakresie transportu publicznego np. przystanki wiedeńskie w Warszawie, Łodzi, Krakowie, Szczecinie, Poznaniu, Olsztynie, Gdańsku, Bytomiu
- Zielone przystanki m.in. W Białymstoku, Opolu, Włocławku, Warszawie, Rzeszowie, Krakowie, Wrocławiu;

Wnioski

- Miasta mają duże znaczenie dla zrównoważonego rozwoju całego kraju
- Niewiele miast w Polsce osiąga równowagę między trzema obszarami zrównoważonego rozwoju
- Władze polskich miast radzą sobie zdecydowanie lepiej w dążeniu do równowagi w obszarach Społeczeństwa i Gospodarki.
- W większości miast zauważyć można znacznie słabsze wyniki w obszarze Środowiska. Konieczne wzmocnienie aspektów środowiskowych

ZAPRASZAM DO KONTAKTU

MAGDALENA POLUS

Starszy Specjalista ds. Środowiska w Arcadis

T: +48 601 766 856

E: magdalena.polus@arcadis.com

 @MagdalenaPolus

Ranking Polskich Miast Zrównoważonych Arcadis 2021 dostępny jest do pobrania na stronie: arcadis.com.pl/green-energy (zakładka: RAPORTY)